

Jämsän Ateria- ja puhtauspalvelut liikelaitos

TOIMINTAKERTOMUS JA TILINPÄÄTÖS 2021

Jämsän Ateria-, Puhtaus- ja tekstiilipalvelut liikelaitos perustettiin Kuntalaki 10 A:n mukaisesti Jämsän kaupunginvaltuuston 10.11.2008 § 6 tekemällä päätöksellä. Jämsän Ateria-, Puhtaus- ja tekstiilipalvelut liikelaitos toimii itsenäisenä kunnallisena liikelaitoksena Jämsän kaupungin omistuksessa. Nimenmuutos Jämsän Ateria – ja Puhtauspalvelut liikelaitos 10.9.2019 tehtiin, kun tekstiilipalvelut jäi pois liikelaitoksen tuottamana toimintana. Liikelaitos muodostuu kahdesta liiketoiminta-alueesta; ruokapalveluista ja puhtauspalveluista. Liikelaitos toimii luotettavana laadukkaiden, kilpailukykyisten ja monipuolisten ruoka- ja puhtauspalvelujen pääasiallisena tuottajana Jämsän seudun julkisella sektorilla.

Sopimukset ovat kumppanuussopimuksia ja asiakkuudet aitoja ja toimivia kumppanuussuhteita. Vakituksella henkilöstöllä on alan peruskoulutus. Liikelaitos toimii sovittujen laatustandardien mukaisesti ja toiminnan jatkuva parantaminen, arviointi ja uudistumiskyky on vakiintunut käytäntö.

Liikelaitos tuottaa kilpailukykyisesti terveellisiä, turvallisia ja laadukkaita ruoka- ja puhtauspalveluja omistajalleen. Asiakkaiden kanssa sovitaan yhteisten laatukriteerien ja sopimusten mukaisesti sopivat palvelupaketit. Liikelaitoksen toimintaa johtaa johtokunta, johon kuuluu viisi (5) jäsentä, joilla on henkilökohtaiset varajäsenet. Liikelaitoksen johtajana toimii kaupunginhallituksen valitsema liikelaitosjohtaja, joka toimii johtokunnan kokouksessa esittelijänä. Sihteerinä toimii johtokunnan määräämä henkilö. Johtokunta kokoontui 7 kertaa ja pöytäkirjaan kirjattiin 29 päätöspykälää. Johtokunnan esittelijänä toimi liikelaitosjohtaja Mervi Västinen ja sihteerinä toimi Merja Väisänen.

Johtokunnan kokoonpano 1.1.- 31.7.2021

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Pekki Sanna, puheenjohtaja	Puhakka Mimmi
Lahtinen Reima, varapuheenjohtaja	Rinne Taisto
Värelä Leo	Benmergui Stella
Laitinen Marjatta	Taipale Pirjo
Minkkinen Katja	Salokorpi Timo

Johtokunnan kokoonpano 1.8.- 31.12.2021

Varsinainen jäsen	Varajäsen
Pekki Sanna, puheenjohtaja	Hiekkämäki Lea
Maritta Parkkonen, varapuheenjohtaja	Kangas Riitta
Minkkinen Katja	Kivelä Jukka
Paavisto Heikki	Värelä Leo
Lahtinen Reima	Leppänen Kari

TOIMINTAKERTOMUS 2021

Olennaiset tapahtumat tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen

Liikelaitoksen talousarvion laadinta tehtiin aikataulun puitteissa. Jämsän kaupunginvaltuusto hyväksyi kokouksessaan 7.12.2020 § 51 Jämsän kaupungin talousarvion vuodelle 2021.

Liikelaitoksen organisoinnin ja toimintatapojen kehittämisen painopistealueina olivat henkilöstön tarkoituksenmukainen sijoittelu ja esimiestyön uudelleenorganisointi. Ruokalistasuunnittelu perustuu eri asiakasryhmien ravitsemussuosituksiin ja – kriteereihin. Jämsän kaikilla kouluilla ja henkilöstöruokaloissa on

ollut joka päivä vaihtoehtona kasvisruoka ja erityisruokavaliot on huomioitu. Kasvisruokalistan uudistamiseen ja monipuolistamiseen tähtäävää kehitystyötä jatkettiin.

Jamix Menu mobiilisovellus on käytössä ruokalistojen julkaisussa. Asiakkaiden älypuhelimeen tai tablettiin sovelluskaupasta maksutta ladattavasta ruokalistasovelluksesta voi katsoa ruokien ainesosaluettelon, ravintoainesisällön ja GDA-arvon (laskennallisesta ruoka-annoksesta saatavien eri ravintoaineiden vertailu viitteellisiin saantisuosituksiin).

Ruokapalvelukeskus Arinassa, Jämsänjoen yhtenäiskoulun, Jämsänkosken yhtenäiskoulun, Jämsän lukion sekä Jokivarren- ja Koivulinnan päiväkodin keittiöillä on käytössä digitaalinen FredmanPro -omavalvontajärjestelmä omavalvontaan liittyviin mittauksiin ja hävikkiruoan määrän seurantaan. Pintapuhtausnäytteiden (luminometrimitaus) ottaminen omana toimintana sisältyy FredmanPro-omavalvontajärjestelmään. Ruokapalveluissa valmisteltiin muiden liikelaitoksen ateriapalvelukohteiden FredmanPro – omavalvontajärjestelmään liittämistä. Ruokapalvelujen elintarvikehankinnat tehtiin kuntahankintojen kautta lukuun ottamatta leipien ja juuresten hankintaa. Tuore leipä ja leipomotuotteet sekä juurekset hankitaan lähituottajilta.

Puhtauspalveluiden organisointia ja toimintatapoja arvioitiin ja kehitettiin siten, että toiminta on joka tasolla mahdollisimman tarkoituksenmukaista ja työprosessit sujuvia. Henkilöstön moniosaamista hyödynnettiin työjärjestelyissä.

Liikelaitoksen toimintojen työsuojellisia vaaratekijöitä on tunnistettu ja riskien suuruutta arvioitu. Kemiallisten aineiden riskien arviointi on tehty. Vaaratekijöitä tunnistettiin ja riskien suuruutta arvioitiin myös koronaviruksen näkökulmasta.

Ateria- ja Puhtauspalvelut on siivousaine-, väline- ja konehankintojen sekä laitospaperihankintojen osalta Sarastia- hankintasopimuksen piirissä.

Puhtauspalvelut tuottivat siivous-, ateria-, viher-, kiinteistöhoito- ja iltavahtimestaripalvelua. Uimahallin kahvio- ja lipunmyyntitoiminta jatkui edelleen vuonna 2021 puhtauspalvelujen tuottamana palveluna. Jämsänkosken yhtenäiskoulun, n. 800 m² on Flotex-tekstiililattian, pölyindeksimittausta jatkettiin Ramboll Oy:n tuottamana palveluna vuonna 2021, yhteensä 4 kertaa.

Jokivarren puukoulun remontin valmistuttua kaupungin, järjestöväen ja yksityistilaisuuksien käyttöön on ruokapalvelut hoitanut pääsääntöisesti kokous- ja tilaustarjoilut puukoulun tiloissa. Koronarajoituksiin liittyvät tilojen käytöt olivat hyvin vähäisiä vuonna 2021 ja näin ollen se vaikutti myös liikelaitoksen tuottamien palvelujen toimittamiseen. Avitus irtisanoi ateriapalvelusopimuksen heinäkuusta lukien.

Koronatilanteen aiheuttaman koululaisten etäopiskelun vuoksi järjestettiin kouluruokakassijakelu yhteistyössä sivistystoimen kanssa. Ateria- ja puhtauspalvelun henkilöstö osallistui ruokakassien sisällön suunnitteluun ja tilaamiseen sekä pakkaamiseen. Ruokakassien kuljetuksia organisointiin yhdessä logistikon ja paikallisten kuljetusyrittäjien kanssa.

Koronavirustilanteesta johtuen Puhtauspalvelut toteutti asiakaskohteissa tehostettua siivousta vuoden 2021 aikana. Ateriapalveluissa on koronavirustilanteen vuoksi toimittu poikkeuksellisin työaikajärjestelyin. Em. vaikutus myös henkilöstön määrän nousuun, koska henkilöstön keittiökohteiden välinen kulkeminen minimoitiin työpäivän aikana.

Puhtauspalvelut tekivät koulutusyhteistyötä Gradia Jämsän ja Jyväskylän yksiköiden sekä Mäntän seudun koulutuskeskuksen kanssa. Puhtauspalveluissa jatkettiin FredmanPro-omavalvontajärjestelmän käyttöä pintapuhtausnäytteiden otossa (luminometrimitaus) omavalvonnan tehostamiseksi.

Liikelaitoksen koulutussuunnitelman mukaiset koulutukset eivät toteutuneet suunnitellusti koronatilanteen vuoksi. Koko liikelaitoksen henkilöstölle käynnistettiin 3 kerran työnohjaus/ henkilö syksyllä 2021 alkaen. Työnohjauksen tuotti Työnohjaus Ajantaikaa Oy Jämsästä.

Yksi laitoshuoltaja suoritti Puhtaus- ja kiinteistöpalvelualan ammattitutkinnon (toimitilapalvelu). Ruokapalveluissa mitoitusjärjestelmänä on ollut ATOP Oy:n ATOPr ja puhtauspalveluilla siivoustyön mitoitusjärjestelmänä on ollut ATOP Oy:n ATOPs.

Liikelaitoksen henkilöstöllä on käytössä henkilökohtaiset tablettitietokoneet, joiden peruskäyttöä ja hyödyntämistä opiskeltiin ja kehitettiin edelleen; tablettien käyttöönoton perustana on niiden hyödyntäminen arjen työssä. Arinan ja etäkeittiöiden välinen pikaviestintämenetelmä oli täysipainoisessa käytössä.

Ruokapalvelupäällikön ja puhtauspalvelupäällikön tekemät laadunarviointikäynnit Jämsän Terveys Oy:n kohteisiin olivat keskeytyksissä koronavirustilanteen vuoksi.

Liikelaitos on tehnyt yhteistyötä ja ostanut palvelua asiakas-, hallinto- ja talouspalvelutiimeiltä.

Sijaisten saatavuus Jämsän seudulla on heikko ateria- ja puhtauspalvelutehtäviin. Sekä ruokapalvelut että puhtauspalvelut työllistivät nuoria, jotka olivat kysyneet iltatyötehtäviä.

Liikelaitos on pyrkinyt ennaltaehkäisemään tai vähentämään sekä oman toimintansa että muiden toimijoiden ympäristöön kohdistamaa rasitusta:

- omavalvonnan kautta vähentämään jätteen määrää
- tiedottamisella/yhteistyöllä sidosryhmien (mm. koulut, laitokset) kanssa vähentämään jätteen määrää, mm. siirtymällä kiinteistöissä käsipaperiliuskoista kangaspyyherullien käyttöön. Koronavirustilanteesta johtuen kangaspyyheautomaattien oheen palautettiin käsipyyhepaperiliuskat käsihygieniata tehostamaan.
- käyttämällä luontoa mahdollisimman vähän kuormittavia hankintoja, työmenetelmiä ja kemikaaleja, ns. vedettömän siivouksen periaate, mikrokuitutuotteiden käyttö, tarkoituksenmukaiset siivoustekniikat, Twister-laikkajärjestelmään siirtyminen
- ruoka- ym. kuljetusten huolellisella logistiikkasuunnittelulla
- hävikkiruuan myyntiä henkilöstölle
- koronarajoitusten myötä vuonna 2021 hävikkiruokaa ei myyty ulkopuolisille henkilöille.

Kokonaistalouden tarkastelu ja liikelaitosjohtajan arvio

Liikelaitoksen toiminnan on lähtökohtaisesti oltava tehokasta ja kannattavaa. Vuoden 2021 tilinpäätös osoittaa, että liikelaitoksen toiminta ei ole ollut kannattavaa. Taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita ei saavutettu tavoitteen mukaisesti. Taloudellisten tavoitteiden ylittymiseen vaikuttivat koronaan liittyvien toimenpiteiden vuoksi mm. henkilöstömenojen ylitys ja toisaalta myös asiakkaidemme tilaamien palvelujen väheneminen. Liikelaitoksen toiminta oli -382 386 € alijäämäinen. Toiminnalliset tavoitteet/suoritteet alittuivat, koska mm. sekä Jämsän kaupungin että Jämsän Terveys Oy:n ostamien palveluiden määrä oli pienempi kuin ennalta oli suunniteltu talousarviota tehdessä.

	Ylitys	Alitus	Toteuma %	
Toimintatuotot				
Myyntituotot		551 996	77,42	ennakoitua suurempi väheneminen tilauksissa Jt:n ja Jlt:n sekä henkilöstöruokailun osalta
Ateriapalvelutuotot kaupungilta ja Vedeltä		173 018	93,02	etäopetus ja opiskelijamäärän ennakoitua suurempi väheneminen ja sen vaikutus tilauksiin
Puhtauspalvelutuotot kaupungilta ja Vedeltä	154 024		109,09	koronan aiheuttama puhtaustason nosto/ tehostettu siivous

Myyntituotot yhteensä		570 990	91,37	
Tuet ja avustukset	81 480		217,86	mm. palkkatuet ennakoitua suuremmat
Toimintakulut				
Henkilöstökulut	279 249		107,84	lisähenkilöstön palkkaaminen mm. aterioiden jakamiseen ja tehostettuihin siivouksiin
Palvelujen ostot	96 023		110,94	ennakoitua suuremmat toimistopalvelu, ict- palvelu, rakennusten ja alueiden kunnossapitopalvelu, sosiaali- ja terveyspalvelu ostot
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		21 176	98,77	ennakoitua pienemät elintarvikeostot kompensoivat ennalta suurempia puhdistusaine-, saippua- ja käsipyyheostoja
Muut toimintakulut		15 586	92,25	ennakoitua pienemmät koneiden vuokrat, mm. kangaspyyheautomaattien, kangaspyyhevuokrat kun käytössä paperipyyhkeet rinnalla
Toimintakulut yhteensä	338 511		105,32	
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	382 386		179,26	

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaikkia niitä toimenpiteitä ja menetelmiä, joilla pyritään:

- toiminnan tuloksellisuuden ylläpitämiseen, edistämiseen ja parantamiseen
- toiminnan jatkuvuuden turvaamiseen
- kirjanpidon ja muiden informaatiojärjestelmien luotettavuuden varmistamiseen sekä tuloksellisuuden seurantaan
- erehdysten, virheiden ja väärinkäytösten ennaltaehkäisemiseen ja toteamiseen
- varojen huolellisen ja taloudellisen hoidon turvaamiseen
- riskien tunnistamiseen, ennaltaehkäisyyn ja hallintaan

Johtokunnalle toimitetaan tiedoksi talouskatsaus liiketoiminta-alueittain. Liikelaitosjohtaja raportoi toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta johtokunnalle. Liiketoiminta-alueen päälliköt raportoivat liikelaitosjohtajaa alueensa tapahtumista. Talouden seurannan vuoksi kirjanpidon toteutumaraportit toimitetaan alueen esimiehille liikelaitosjohtajan toimesta. Myös toiminnallisia tunnuslukuja seurataan.

Liikelaitosjohtaja päättää vuosittain laskujen tarkastajat ja hyväksyjät ja heille varahenkilöt. Liikelaitosjohtaja on delegoinut toimivaltaansa ruokapalvelupäällikölle ja puhtauspalvelupäällikölle.

Laskujen tarkastajat tarkastavat, että lasku on oikea, sopimuksen mukainen ja täyttää laskulle asetetut vaatimukset ja että tavara/palvelu on saatu. Laskun hyväksyjä vastaa siitä, että tosite täyttää kirjanpitolain vaatimukset: laskussa on oikeat tilikohta- ja arvonlisämerkinnät, laskuttaja on merkitty ao. rekisteriin ja että talousarvion määrärahavaraus on riittävä.

Liikelaitos noudattaa kaupunginhallituksen vahvistamia talousarvion täytäntöönpano-ohjeita sekä Jämsän kaupungin kaupunginvaltuuston hyväksymää hallintosääntöä. Liikelaitos noudattaa kaupungin vahvistamaa sisäisen valvonnan ohjetta.

Olenneisemmat toimintaan ja talouteen liittyvät riskit ja suunnitellut kehittämistoimet ovat:

- liikelaitoksen tuotantoon liittyvän kaluston ikääntyminen ja kunnossapitomenot
- henkilöstön korkea keski-ikä
- henkilöstön suuret sairauslomapäivät
- asiakaskunnan palvelutarpeen muutokset ja niihin vastaaminen mahdollisimman taloudellisesti ja tehokkaasti
- vuoden 2020 kevättalvella alkaneen ja edelleen koko 2021 vuoden kestäneen korona pandemian kautta mahdollisia muita vastaavia riskejä on arvioitu: henkilöstön/ henkilöstön saatavuuden,

palvelutuotannon muutoksien, palvelumäärien muutoksien, ohjeistuksien määrittelyn ja nopeaan reagointiin liittyvien muutoksien näkökulmasta

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Johtosäännön mukaan johtokunnan tehtävänä on laatia tilinpäätös ja tehdä esitys liikelaitoksen tuloksen käytöstä. Tilinpäätöksen vahvistaa ja tili- ja vastuuvapauden myöntää kaupunginvaltuusto. Kuntalain mukaan tilinpäätöksen allekirjoittavat johtokunnan jäsenet ja liikelaitosjohtaja. Johtokunta esittää, että tilikauden 2021 alijäämä – 382 386 euroa jätetään taseeseen yli- ja alijäämien tilille.

Tavoitteiden toteutuminen

Kilpailukyky ja elinvoima	
Tavoite	Ammattitaidon ylläpito
Mittari	koulutuspäivät, tavoite 3 pv/v/hlö
Toteutumisen arviointi	Koulutuspäivien toteutus ja seuranta eivät edenneet suunnitelman mukaisesti. Toteutunut 0,66 pv/hlö.
Tavoite	Laadun tasaisuus
Mittari	asiakastyytyväisyyskysely
Mittari	laatumittarit Fredman Pro ja ATOP flow
Mittari	WEBROPOL
Toteutumisen arviointi	Asiakaskyselyt ja laatuikäynnit etenivät osittain suunnitelman mukaisesti. Kyselyjen tulokset on esitelty esimiehille ja henkilöstölle. Tulokset lähetettiin asiakkaille ja tulokset käydään tarvittaessa yhdessä läpi.
Tavoite	Sairauspoissaolojen määrän hallinta/reagointi
Mittari	sl päivät/ hlö, -> työstä johtuvat/ muut sairauspoissaolot -> tehdyt toimenpiteet
Toteutumisen arviointi	Pitkät sairauspoissaolot ovat lisääntyneet. Lyhyet/ kausiflunssat ovat hiukan laskeneet. Aktiivisen tuen mukaiset keskustelut toteutuneet esimieskompassin ohjeistuksen mukaisesti. Työkykyneuvottelut on käynnistetty tarvittavilta osin. Työterveyshuollon kanssa on käyty keskusteluja uudelleen kouluttautumismahdollisuudesta ja työkokeilumahdollisuuksia kaupungin sisällä on jo hyödynnetty. Korvaavaa työtä on hyödynnetty.

Tavoite	Riski
Talouden tasapaino	Konekannan toimimattomuus (Arina)
Tavoite	Riski
Talouden tasapaino	Oman palveluhinnan "karkaaminen".
Tavoite	Riski
Talouden tasapaino	Ennakoimaton palvelujen kysynnän väheneminen. (esim. korona)
Tavoite	Riski
Toiminnan laatu	Henkilökunnan ammattitaidon taso vaihteleva

Tavoite	Riski
Toiminnan laatu	Palveluprosessi ei toimu suunnitellusti. (esim. korona)
Tavoite	Riski
Turvallisuus ja jatkuvuus	Mitoituksen mukaisen henkilöstömäärän alittuminen.
Tavoite	Riski
Turvallisuus ja jatkuvuus	Pätevän ja ammattitaitoisen henkilöstön puute.
Tavoite	Riski
Turvallisuus ja jatkuvuus	Työkyvyn alenema, useita henkilöitä samanaikaisesti räätälöidyissä tehtävissä.
Tavoite	Riski
Turvallisuus ja jatkuvuus	Äkillinen ja laajamittainen henkilöstön sairastuminen (esim. korona)

1.1.-31.12.	Vuosi				
Terveysperusteiset poissaolot / kalenteripäivät	2017	2018	2019	2020	2021
Sairausaika oma ilmoitus	196	184	215	282	198
Sairausaika	2381	3158	3641	2956	2321
Vapaa-ajan tapaturma	57	171	104	19	8
Työtapaturmat ja työmatkatapaturmat	222	132	42	31	532
Kaikki yhteensä	2856	3645	4002	3288	3059

Talouden toteutuminen

Jämsän ateria- ja puhtauspalvelut liikelaitos, ulk ja sis	TA 2021	TA+Lta 2021	TP 2021	Ero € Tp-Ta	Tot-%
Toimintatuotot	6 699 870	6 699 870	6 442 638	-257 232	96,16 %
Myyntituotot	6 619 390	6 619 390	6 314 550	-304 840	95,39 %
Tuet ja avustukset	37 400	37 400	81 480	44 080	217,86 %
Muut toimintatuotot	43 080	43 080	46 608	3 528	108,19 %
Valmistus omaan käyttöön	0	0	0	0	0,00 %
Toimintakulut	-6 360 100	-6 360 100	-6 698 611	-338 511	105,32 %
Henkilöstökulut	-3 564 030	-3 564 030	-3 843 279	-279 249	107,84 %
Palvelujen ostot	-877 455	-877 455	-973 478	-96 023	110,94 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 717 630	-1 717 630	-1 696 454	21 176	98,77 %
Muut toimintakulut	-200 985	-200 985	-185 399	15 586	92,25 %
Toimintakate	339 770	339 770	-255 973	-595 743	-75,34 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	51	51	0,00 %
Vuosikate	339 770	339 770	-255 922	-595 692	-75,32 %
Poistot ja arvonalentumiset	-126 460	-126 460	-126 464	-4	100,00 %
Tilikauden tulos	213 310	213 310	-382 386	-595 696	-179,26 %
Tilikauden yli-/alijäämä	213 310	213 310	-382 386	-595 696	-179,26 %

Vuositavoitteiden toteutuminen

1. Tavoitteena on tuottaa asiakkaiden tarpeita vastaavat palvelut. Asiakkaiden kanssa tehtävissä palvelusopimuksissa sovitaan palvelu- ja laatutasot. Toiminnan laatua ja asiakastytyvääisyyttä seurataan ja kehitetään.

Asiakastytyvääisyyden seuranta ja kehittäminen ovat jatkuvaa toimintaa. Seurannassa käytetään apuna asiakaskyselyjä. Asiakasyhteistyötä kehitetään myös ns. asiakasneuvotteluilla, joista sovitaan palvelusopimuksissa ja joilla asiakasyhteistyö aloitetaan.

2. Palvelutuotanto on tehokasta ja kannattavaa. Liikelaitoksen toiminta on taloudellisesti terveellä pohjalla ja liikelaitosta hoidetaan hyvien liiketoimintaperiaatteiden mukaisesti ja toiminta kattaa tulorahoituksella lyhytvaikutteiset menot ja investointien poistot.

3. Toiminta on täsmällistä ja joustavaa. Tuotanto vastaa ravitsemussuosituksia, mitoitusstandardeja ja asetettuja laatustandardeja. Toimivat tilat ja ajanmukaiset koneet ja laitteet takaavat ammattitaitoisen henkilöstön työn tuottavuuden asiakkaille. Tuottavuutta parannetaan jatkamalla palvelujen tuotteistamista, kehittämällä hinnoittelua ja kannattavuuslaskentaa.

Liikelaitoksen laskutukset ovat ajan tasalla, joten asiakkaat pystyvät seuraamaan omia budjettejaan reaaliaikaisella tasolla.

4. Puhtauspalvelujen tuottavuutta parannetaan tekemällä siivoustoimintaan edullisuusvertailuja ja kehittämällä sekä valitsemalla mahdollisimman tehokkaat ja toimivat tuotantotavat ja -välineet. Konekanta uusitaan tarpeen mukaan.

Ruokapalveluissa tuottavuutta parannetaan prosessisuunnittelua jatkamalla siten, että parannetaan toiminnallisia olosuhteita ja turvallisia työolosuhteita keittiöissä. Kehitetään uusia valmistusmenetelmiä ja hyödynnetään laiteteknologiaa.

5. Työhyvinvoinnin kehittämisen kautta tavoitteena on sairauspoissaolojen hallinta ja kasvun pysäyttäminen sekä edelleen vähentää ennenaikaiselle eläkkeelle joutumista. Henkilöstön uudelleensijoittamisella ja aktiivisen tukemisen mallilla pyritään sairauspoissaolojen kasvamista vähentämään. Jämsän kaupungin henkilöstökertomuksessa vuodelta 2016 on mukana liikelaitoksen henkilöstö

Tunnusluvut	TP2020	TA2021	TP2021
Aterioita/vuosi	1 037 189	1 126 143	1 055 658
Puhtauspalvelutunnit/vuosi	82 244	81 432	79 995
Tehokkuus ja taloudellisuus			
Aterian keskituotantohinta	4,05	3,81	3,88
Puhtauspalv. hinta €/tunti, koulut ym. pp kohteet		22,21	23,60
Puhtauspalv. hinta €/tunti, koulut, joissa ap ja pp palvelu		22,98	23,39
Puhtauspalv. hinta €/tunti, päiväkodit, joissa ap ja pp palvelu	23,99	23,75	24,17

Investointien toteutuminen

Ei investointeja vuonna 2021.

Rahoitusosan toteutuminen

RAHOITUSLASKELMA	2021	2020
Toiminnan rahavirta		
Liikeliijäämä (-alijäämä)	-382 436,94	-274 182,89
Poistot ja arvonalentumiset	126 464,28	126 464,28
Rahoitustuotot ja -kulut	50,78	57,89
Tulorahoituksen korjaukset		
	-255 921,88	-147 660,72
Investointien rahavirta		
Investointimenot		
Rahoitusosuudet investointeihin		
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot		
Toiminnan ja investointien rahavirta	-255 921,88	-147 660,72
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	0	0
Antolainasaamisten lisäys kunnalle		
Antolainasaamisten lisäys muilta		
Antolainasaamisten vähennys kunnalta		
Antolainasaamisten vähennys muilta		
Lainakannan muutokset	0	0
Pitkäaikaisten lainojen lisäys kunnalta		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys kunnalta		
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta		
Lyhytaikaisten lainojen vähennys kunnalta		
Lyhytaikaisten lainojen lisäys kunnalta (konsernitili)		
Lyhytaikaisten lainojen muutos muilta		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	255 921,88	147 660,72
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos kunnalta	119 274,88	161 889,27
Saamisten muutos muilta	51 279,10	-83 152,03
Korottomien velkojen muutos kunnalta	58 245,58	3 608,25
Korottomien velkojen muutos muilta	27 122,32	65 315,23
Rahoituksen rahavirta	255 921,88	147 660,72
Rahavarojen muutos	0	0
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	170	170
Rahavarat 1.1.	170	170
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €	478 407	1 122 012
Investointien tulorahoitus, %		
Quick ratio	2,52	2,96
Current ratio	2,52	2,96

TULOSLASKELMA

Ulkoinen	1.1. - 31.12.2021		1.1. - 31.12.2020	
Liikevaihto	6 048 399,62		6 129 528,18	
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen lisäys(+) tai vähennys (-)				
Valmistus omaan käyttöön				
Liiketoiminnan muut tuotot		268,62		406,55
Tuet ja avustukset		28 909,03		66 183,86
Muut tuet ja avustukset		52 571,33		650,93
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 696 454,23		1 778 756,23	
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)				
Palvelujen ostot	707 328,09	2 403 782,32	624 151	2 402 907,23
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	3 011 471,93		2 982 082,80	
Henkilöstösivukulut				
Eläkekulut	677 212,96		678 276,57	
Muut henkilösivukulut	108 254,77	3 796 939,66	99 562,83	3 759 922,20
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	126 464,28		126 464,28	
Arvonalentumiset		126 464,28		126 464,28
Liiketoiminnan muut kulut		185 399,28		181 658,70
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-382 436,94		-274 182,89	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot	58,78		57,89	
Kunnalle maksetut korkokulut				
Muille maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta				
Muut rahoituskulut	8	50,78		57,89
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-382 386,16		-274 125	
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot				
Satunnaiset kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-382 386,16		-274 125	
Poistoerän lisäys (-) vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys(-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-382 386,16		-274 125	
Tuloslaskelman tunnusluvut	2021		2020	
Sijoitetun pääoman tuotto, %		-16,05		-10,11
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %		-16,05		-10,11
Voitto, %		-6,32		-4,47

Tase

	2021	2020
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	706 091,49	832 555,77
Aineelliset hyödykkeet	706 091,49	832 555,77
Rakennukset	706 091,49	832 555,77
Vaihtuvat vastaavat	2 458 456,72	2 629 010,70
Saamiset	2 458 456,72	2 629 010,70
Lyhytaikaiset saamiset	2 458 456,72	2 629 010,70
Myyntisaamiset	534 971,64	621 892,06
Lyhytaikaiset lainasaamiset	1 818 688,11	1 937 962,99
Muut lyhytaikaiset saamiset	62 068,93	48 843,64
Muut siirtosaamiset	42 728,04	20 312,01
Rahat ja pankkisaamiset	170	170
VASTAAVAA YHTEENSÄ	3 164 718,21	3 461 736,47
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	2 190 650,42	2 573 036,58
Peruspääoma	600 000	600 000
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	1 973 036,58	2 247 161,58
Tilikauden yli-/alijäämä	-382 386,16	-274 125
Vieras pääoma	974 067,79	888 699,89
Lyhytaikainen	974 067,79	888 699,89
Ostovelat	270 825,57	254 664,44
Muut velat	49 261,04	53 128,38
Siirtovelat	653 981,18	580 907,07
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 164 718,21	3 461 736,47
Taseen tunnusluvut	2021	2020
Omavaraisuusaste %	69,22	74,33
Suhteellinen velkaantuneisuus %	15,97	14,5
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1 000 €	1 591	1 973
Lainakanta 31.12., 1 000 €	0	0
Lainasaamiset 31.12., 1 000 €	0	0

Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenuon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vertailutietona on käytetty tilinpäätöstä 2020.

LIITETIEDOT

TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Toimintatuotot tehtäväalueittain

Tuloslaskelma		
Ulkoiset toimintatuotot	TP 2021	TP 2020
Hallinto	1 691	369
Ruokapalvelut	4 204 257	4 252 584
Puhtauspalvelut	1 924 201	1 943 817
Tekstiilipalvelut		
Liikelaitos yhteensä	6 130 149	6 196 770

Kaupungin poistosuunnitelma 1.1.2019 lähtien (KV 29.12.2008 § 32)

Poistomenetelmät, poistoajat ja niitä vastaavat poistoprosentit ovat seuraavat:

Pääryhmittely	Poistomenetelmä	Poisto aika	
Aineettomat hyödykkeet			
Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 v	
Muut pitkävaikutteiset menot			
- tietokoneohjelmistot	Tasapoisto	3-5 v	
- muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	3-5 v	
Ennakkomaksut	Ei tehdä poistoja		
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei tehdä poistoja		
Rakennukset ja rakennelmat			
- asuinrakennukset	Tasapoisto	30-50 v	
- talous- ja vapaa-ajanrakennukset	Tasapoisto	15-20 v	
- hallinto-, liike- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30-50 v	
- teollisuus- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20-30 v	
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	15 v	
Laiturit, uimalat ja sillat	Tasapoisto	10 v	
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	10-30 v	
Urheilu- ja ulkoilurakenteet	Tasapoisto	15-30 v	
Vedenjakeluverkosto	Tasapoisto	31.12.2015	V 1990 arvoille
Vedenjakeluverkosto	Tasapoisto	30 v	V -91 alkaen
Viemäriverkosto	Tasapoisto	31.12.2015	V 1990 arvoille
Viemäriverkosto	Tasapoisto	30 v	V -91 alkaen
Vesi- ja viemärikoneet	Tasapoisto	15 v	
Ulkovalaistusjohdot ja -laitteet	Tasapoisto	15 v	
Muut kiinteät koneet ja laitteet	Tasapoisto	10-15 v	
Koneet ja kalusto			
Raskaat koneet ja kalusto	Tasapoisto	10-15 v	
Kevyet koneet ja kalusto	Tasapoisto	5-10 v	
Alukset ja veneet	Tasapoisto	8-15 v	
Kuljetusvälineet ja autot	Tasapoisto	5-10 v	
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 v	
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3-5 v	

TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

Liikelaitoksella ei aineettomia hyödykkeitä v. 2021

Aineelliset hyödykkeet 2021							
Aineelliset hyödykkeet	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rak. ja laitteet	Koneet ja kalusto	Kuljetusvälineet	Ennakkom. ja keskener.	Yhteensä
Poistamaton hank.meno 1.1.		832 556	0	0	0	0	832 556
Lisäykset tilikauden aikana							0
Rahoitusosuudet tilikaudella							0
Vähennykset tilikauden aikana							0
Siirrot erien välillä							0
Tilikauden poisto		-126 464,28					-126 464,28
Poistamaton hank.meno 31.12.		706 091	0	0	0	0	706 091

Erikseen pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset tytäryhteisöiltä, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuus- ja muita omistusyhteisyyksiltä

Saamisten erittely	2021		2020	
	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset	Pitkäaikaiset	Lyhytaikaiset
Saamiset kaupungilta				
Myyntisaamiset		371 192		406 397
Lainasaamiset		1 818 688		1 937 962
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		2 189 880		2 344 359
Saamiset kaupungin tytäryhtiöiltä				
Myyntisaamiset		60		8 007
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		60		8 007
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä				
Saamiset yhteensä		2 189 940		2 352 366

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamiset	TP 2021	TP 2020
Siirtosaamiset kaupungilta	4088	
Muut siirtosaamiset	38640	20 312
Siirtosaamiset	42728	20 312

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman muutokset

Liikelaitoksen aiempien toimintavuosien yli-/alijäämät on kirjattu omaan pääomaan.

Oma pääoma	31.12.2021	31.12.2020
Peruspääoma	600 000,00	600 000,00
Edellisten tilikausien ylijäämä	1 973 036,58	2 247 161,58
Tilikauden yli-/alijäämä	-382 386,16	-274 125,00
Oma pääoma yhteensä	2 190 650,42	2 573 036,58

Tase-erien mukaan eritelty tieto sellaisista pitkäaikaiseen vieraaseen pääomaan kuuluvista veloista, jotka erääntyvät myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua

Yli 5 vuoden kuluttua erääntyy	TP 2021	TP 2020
Lainat	0	0
Yli 5 vuoden kuluttua erääntyy	0	0

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelat	TP 2021	TP 2020
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	527 731,88	503 588,94
Kuntien eläkevakuutusmaksut	39 013,17	44 842,56
Kuntien eläkevakuutusmaksut / työntekijät	18 913,16	21 802,58
Siirtovelat kaupungille	65 841,72	7 596,14
Muut siirtovelat	2 481,25	3 076,85
	653 981,18	580 907,07

Henkilöstön lukumäärä 31.12. tehtäväalueittain tai muuta kunnan määrittelemää ryhmittelyä käyttäen

31.12.2021						
Henkilöstömäärä 31.12.2021	vakituiset	määräaikaiset	työllistetyt	oppisopimus	Yhteensä	Vakanssit
Hallinto	3	0,00	0,00	0,00	3	3
Ruokapalvelut	39,04	5,96	2,00	0	47,00	45
Puhtauspalvelut	44,04	1	2	0	47,04	45
Liikelaitos yht.	86,08	6,96	4	0	97,04	93

31.12.2020						
Henkilöstömäärä 31.12.2020	vakituiset	määräaikaiset	työllistetyt	oppisopimus	Yhteensä	Vakanssit
Hallinto	3	0,00	0,00	0	3	3
Ruokapalvelut	37,61	6,44	2,07	0	48,39	46,12
Puhtauspalvelut	41,21	11,19	0,63	1	55,84	54,03
Liikelaitos yht.	81,82	17,63	2,7	1	105,65	103,15

Tilikauden palkat kirjanpidon mukaan

Eritelty tuloslaskelmassa (henkilöstökulut tilinpäätösvoonna yhteensä 3 796 939,66 euroa).

Tilintarkastajan palkkiot, ei eroteltu liikelaitoksen osuutta.

ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT

Jämsässä 22. maaliskuuta 2022

JÄMSÄN ATERIA- JA PUHTAUSPALVELUT LIKELAITOKSEN JOHTOKUNTA

Mervi Västinen
liikelaitosjohtaja

Sanna Pekki
puheenjohtaja

Maritta Parkkonen, varapuheenjohtaja

Katja Minkkinen

Heikki Paavisto

Reima Lahtinen